

Dato: 08.09.2004 Arkivkode: N-012 Bilag nr: Arkivsak ID: 2004005449 J.post ID: 2004025712
Saksbehandler: Bjørn Røed

Behandlingsutvalg	Møtedato	Saknr.
Formannskapet	22.09.2004	139/04

BEDRE SKATTEOPPKREVIING NOU 2004:12 - HØRING SKATTEOPPKREVERUTVALGETS UTREDNING

VIKTIGE PUNKTER I SAKEN:

Bakgrunn for saken

Finansdepartementet har sendt skatteoppkreverutvalgets innstilling – *NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving* – på høring til kommunene med svarfrist 1. oktober 2004.

I Norge er det fellesinnkreving av inntektsskatt, formuesskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift på vegne av alle skattekreditorer. Disse skattekreditorer er staten, fylkeskommunene, kommunene og folketrygden.

Fellesinnkrevingen utføres av de kommunale skatteoppkreverne, som også fører skatteregnskap og utøver skattekontroll (arbeidsgiverkontroll) på fellesinnkrevingens område. Den ordningen vi har i dag ble gjennomført i perioden 1957-1965, og har som bærende prinsipp at samme instans *ikke* både skal *fastsette* skatten (gjennomføre likning) og *innkreve* skatten. Stortinget har bestemt at dette prinsippet skal gjennomføres ved at de statlige likningskontorene fastsetter skatten og de kommunale skatteoppkreverkontorene (kommunekasserer i Bærum) innkrever skatten.

Stortinget har flere ganger det siste tiåret behandlet problemstillinger knyttet til skatteoppkreverfunksjonen. Skatteoppkreverutvalget ble oppnevnt 26. mai 2003 og leverte sin utredning til Finansdepartementet 12. mai 2004. Utvalgets mandat har i korthet vært å vurdere og å foreslå tiltak som kan gi resultatforbedringer av skatteoppkreverfunksjonen, både innenfor en fortsatt kommunal organisering av funksjonen og alternativt innenfor en statlig organisering.

Utvalgets utredning

Utvalget har fremmet mange *funksjonelle* forslag til forbedringstiltak. Her er utvalget gjennomgående enig. Disse forslagene kan gjennomføres uavhengig av organisatorisk løsning. Dette er tiltak som hyppigere rapportering og betaling av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift, innføring av gebyr ved betalingsmislighold og ved utleggstrekk, mer effektive sanksjoner og økt elektronisk tilgang til ulike registre. Utvalget fremmer ikke

ferdig utredete forslag, men anbefaler videre utredning og oppfølging på mange områder. De aller fleste forbedringsforslagene er tidligere fremmet av kommunene, og er enten i ferd med å bli satt ut i livet eller er under utredning på sentralt hold.

Når det gjelder *strukturelle* forbedringstiltak, har utvalget vurdert tre alternative modeller for organisering av skatteoppkreverfunksjonen. Utvalget har her delt seg i et flertall på fem og et mindretall på to medlemmer. Flertallet, bestående av alle de ikke-kommunale medlemmene, anser en statlig organisering av skatteoppkrevingen som mest naturlig ut fra oppgavens innhold og karakter. Mindretallet, bestående av de kommunale medlemmene, mener de fleste argumenter taler for fortsatt kommunal organisering av funksjonen.

Skatteoppkreverutvalgets flertall har først og fremst prinsipielle argumenter for sitt forslag om å overføre ansvaret for skatteinnfordringen fra kommunene til staten. Effekten av statliggjøring er ikke utredet.

Rådmannens vurdering

Når det gjelder forslaget om å overføre ansvaret for skatteoppkrevingen fra kommunene til staten, vil rådmannen understreke at vi i dag har en velfungerende kommunal skatteoppkrever funksjon med høy løsningsgrad. De kommunale skatteoppkrevere klarer å innkreve mellom 99 % og 100 % av all utliknet skatt. Rådmannen vil videre vise til vedlagte høringsuttalelse fra Kommunenes Sentralforbund (KS). KS mener at skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felleskommunal oppgave. I høringsuttalelsen fra KS er det bl.a. lagt vekt på følgende forhold, som er utdypende forklart i den vedlagte høringsuttalelsen:

- Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører god rettssikkerhet for skattyterne.
- De kommunale skatteoppkreverkontorene utøver god brukerservice.
- Skatteinnkrevingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyret.
- Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen gir grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll.

Rådmannen velger å legge større vekt på konkrete forhold som hensynet til innbyggernes rettssikkerhet, skatteinnkrevingens brukervennlighet, ivaretagelse av lokaldemokratiet gjennom folkevalgt innsyn og kontroll, og hensynet til den gode løsningsgraden for inndrivelse av skattekrav enn på de rent prinsipielle argumenter om oppgavefordeling mellom stat og kommune. Ut fra dette vil rådmannen tilrå at Bærum kommune slutter seg til høringsuttalelsen fra Kommunenes Sentralforbund.

Rådmannens forslag til vedtak:

Bærum kommune slutter seg til Kommunenes Sentralforbunds høringsuttalelse datert 20.08.2004 om Skatteoppkreverutvalgets utredning NOU 2004:12 Bedre skatteopkrevning.

Elisabeth Enger

Einar Kindberg

Vedlegg		
08.09.2004	Vedlegg - KS Uttalelse til skatteoppkreverutvalgets innstilling.doc	42446

Behandlingen i møtet**Votering:**

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

FSK-139/04 - 22.09.2004 Vedtak:

Bærum kommune slutter seg til Kommunenes Sentralforbunds høringsuttalelse datert 20.08.2004 om Skatteoppkreverutvalgets utredning NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving.

Kommunene v/rådmann

VERUM KOMMUNE

KOSJ

12 AUG 2004

RNR

012

JNR

04/5449-04/28043

STY

ØFRØ

(Referanse må oppgis)

Vår referanse: 2003/01022-10

Arkivkode: 033

Saksbehandler: Ståle Ruud

Deres referanse:

Dato: 02.07.2004

Høring på skatteoppkreverutvalgets utredning - NOU 2004:12 - Fortsatt kommunal skatteinnkreving – ikke statliggjøring

Skatteoppkreverutvalgets utredning *NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving* er ved brev av 18.06.04 fra Finansdepartementet lagt til høring på internett for samtlige kommuner med høringsfrist 1. oktober 2004. En viktig bakgrunn for NOU 2004:12 er ønsket om å statliggjøre norsk skatteinnkreving. Stortinget har både ved behandling av St.prp. nr. 44 (ROSA-utredningen) i 1994 og ved behandlingen av St.prp. nr. 41 (STRADEC-utredningen) i 1996 avvist å statliggjøre skatteinnkrevingen i Norge. Flertallsinnstillingen i *NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving* tilrår at ansvaret for skatteinnkrevingen overføres fra kommunene til staten.

Kommunene og KS er høringsinstanser – saken er politisk

KS håper at alle landets kommuner vil avgi høringsuttalelse og forankrer høringen gjennom politisk behandling før 1.10.04. Vedlagt følger en momentliste som kan brukes i arbeidet. Ytterligere dokumentasjon vil kunne fås fra KS sentralt v/Ståle Ruud. I tillegg vil KS' egen høringsuttalelse legges ut på internett medio august.

KS' syn på skatteoppkrevingen ligger fast. Etter råd fra KS' sentrale Rådmannsutvalg, fattet KS' Sentralstyre 18. mai 2004 følgende enstemmige vedtak:

- "1 KS mener skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felleskommunal oppgave. Erfaringene vi har med skatteinnkreving som en kommunal oppgave er svært positive. Blant annet av hensyn til innbyggernes rettsikkerhet, skatteinnkrevingens brukervennlighet, ivaretagelse av lokaldemokratiet gjennom folkevalgt innsyn og kontroll, og ikke minst den gode løsningsgraden for inndrivelse av skattekrav, gjør at KS mener at skatteinnkrevingen fortsatt må være en kommunal oppgave.
- 2 Kvaliteten på skatteinnkrevingen i Norge er meget god. KS mener det finnes flere forbedringsmuligheter som kan ytterligere forbedre skatteinnkrevingen i Norge. De kan gjennomføres innenfor rammen av fortsatt kommunalt og lokalt ansvar for skatteinnkrevingen."

KS standpunkt er at skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal oppgave, og KS oppfordrer kommunene til å støtte dette.

Hvorfor er kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen så viktig?

Fortsatt kommunal skatteinnkreving er av vesentlig betydning for å bevare kommunal økonomisk selvråderett og bevare kommunens sentrale rolle i lokalsamfunnet. En hver virksomhet og kommune må ha mulighet til å påvirke og kontrollere sin egen inntekts- og utgiftsside. Delvis tilbakeføring av selskapsskatten og mulig endring i inntektsutjevningen vil forsterke kommunenes motiv til å satse på innføring, mens forslaget om å statliggjøre skatteinnkrevingen bryter med dette. KS er av den oppfatning at kommunal organisering av skatteinnkrevingen gir best resultater og rettsikkerhet og høyest løsningsgrad. En eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre at ytterligere en kommunal oppgave sentraliseres og statliggjøres.

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen er i tillegg til kommunal økonomisk selvråderett nødvendig fordi dette sikrer

- Høy løsningsgrad/gode resultater
- God rettsikkerhet
- God brukerservice
- Folkevalgt kontroll og innsyn
- Effektiv drift og ressursbruk
- Viktige synergieffekter
- Distriktpolitiske hensyn

Se for øvrig vedlagte momentliste.

Om høringsbrevet og høringsaken

Finansdepartementet fokuserer på to forhold i sitt høringsbrev. Det ene er forbedringstiltak (i høringsbrevet kalt funksjonelle forbedringstiltak) og det andre er organisering (i brevet kalt strukturelle forbedringstiltak).

Etter KS' vurdering er organiseringsspørsmålet det klart viktigste. Høringsuttalelse bør antagelig konsentreres om dette. Konklusjonen bør slik KS ser det være at kommunene fortsatt skal ha ansvaret for skatteinnkrevingen. Statliggjøring av skatteinnkrevingen er verken et forbedringstiltak eller et moderniseringstiltak.

Når det gjelder forbedringstiltakene er det etter KS' vurdering ikke påkrevet å gå nærmere inn på konkrete vurderinger, men det viktigste når det gjelder forbedringstiltakene som utvalget har foreslått er at:

- Skatteinnkrevingen i Norge er meget god, men den har ytterligere forbedringsmuligheter hvilket de funksjonelle forbedringstiltakene skisserer.
- Alle forslagene til funksjonelle forbedringer kan gjennomføres innenfor fortsatt kommunal organisering.

Dette viser at den kommunale skatteinnkreving er levedyktig, og den er dessuten robust i forhold til mulige utviklingsscenarier (kommunesammenslåing, etablering av felleskontor, samarbeidsordninger osv.).

Oppsummering

Det å beholde ansvaret for skatteinnkrevningen er etter KS' vurdering meget viktig for kommunal sektor og for Norge. Det er selvsagt viktig å forbedre og eventuelt omorganisere funksjoner som ikke fungerer. Det er like viktig å være kritisk til å omorganisere funksjoner som fungerer godt. Skatteinnkrevningen er et eksempel på et område som fungerer godt og som fra og med den store skattebetalingsreformen som ble gjennomført i perioden 1957 – 1965 har hatt en hensiktsmessig organisering. Det at det finnes en rekke funksjonelle forbedringstiltak som kan gjennomføres innenfor fortsatt kommunal organisering er positivt og kan bedre skatteinnkrevningen ytterligere. KS mener at en eventuell statliggjøring med tilhørende sentralisering og omorganisering er mangelfullt utredet, og mangelen på analyser og konsekvensvurderinger gjør en sentralisering og omorganisering usikker. Dette vil medføre helt unødvendige problemer og tap av proveny.

Det er også viktig for KS å presisere at de utgifter som kommunene vil spare, vil bli tatt igjen i form av reduserte statlige tilskudd til kommunene.

KS vil medio august ferdigstille sin høringsuttalelse til *NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving*, og høringsuttalelsen vil da umiddelbart publiseres på KS' hjemmeside <http://www.ks.no>. Kommunene kan med utgangspunkt i denne høringsuttalelsen få argumenter og tips til å utforme kommunens egen høringsuttalelse. Inntil denne er på plass vedlegges her en momentliste som oppsummerer en rekke argumenter for fortsatt kommunal organisering av skatteoppkreverfunksjonen. Ytterligere dokumentasjon og momenter kan fås fra KS sentralt v/Ståle Ruud, e-post Stale.Ruud@KS.no. KS regner også med at fylkesstyrene vil behandle saken i august/september, og ventelig kommunisere sitt vedtak til kommunene.

Med vennlig hilsen

Olav Ulleren
adm. direktør

Kjell Torgeir Skjetne
direktør

Kopi: KS i fylkene